

ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ

พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามที่กรรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบกรรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบกรรมการขนส่งทางบกดังกล่าวเสียใหม่ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อให้การปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวเป็นไป ด้วยความถูกต้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๒) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้รองอธิบดีกรรมการขนส่งทางบก (ฝ่ายวิชาการ) รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

ส่วนที่ ๑

การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

ข้อ ๕ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ทุกประเภทและทุกชนิด ต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ดังต่อไปนี้

(๑) การทดสอบประสาทมือ

(๒) การทดสอบปฏิกิริยา

(๓) การทดสอบสายตา

ข้อ ๖ การทดสอบประสาทมือให้ทดสอบโดยใช้เครื่องทดสอบประสาทมือรวม ๓ ครั้ง หากปรากฏสัญญาณไฟแสงสีแดงขึ้นในการทดสอบระหว่างช่องหมายเลข ๗ - ๑๖ ไม่เกินกว่าหนึ่งครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ ๗ การทดสอบปฏิกิริยาให้ทดสอบโดยใช้เครื่องทดสอบปฏิกิริยารวม ๓ ครั้ง หากปรากฏว่า

(๑) สำหรับการทดสอบด้วยเครื่องทดสอบแบบเดิมที่ไม่ใช่เครื่องทดสอบตามข้อ ๗ (๒) ได้รับผลเฉลี่ยไม่เกินกว่า ๐.๑๕ วินาที ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(๒) สำหรับการทดสอบด้วยเครื่อง Porto.- Clinic/Glare ได้รับผลเฉลี่ยไม่เกินกว่า ๐.๓๘ วินาที ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ ๘ การทดสอบสายตาให้ดำเนินการ ดังนี้

๘.๑ การทดสอบสายตาทางกว้าง ให้ทำการทดสอบด้วยเครื่องทดสอบด้วยเครื่องทดสอบแบบเดิม หรือเครื่องทดสอบตามข้อ ๗ (๒) แล้วแต่กรณี ถ้าผู้เข้ารับการทดสอบสามารถมองเห็นทั้งด้านซ้ายและด้านขวา เป็นมุมกว้างตั้งแต่ ๑๕ องศาขึ้นไป ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

๘.๒ การทดสอบสายตาทางลึก ให้ดำเนินการ ดังนี้

(ก) สำหรับการทดสอบด้วยเครื่องทดสอบตามข้อ ๗ (๑) ให้ทดสอบในระยะ ๒.๕๐ - ๓.๕๐ เมตร รวม ๓ ครั้ง หากปรากฏผลเฉลี่ยไม่เกินกว่า ๑ นิ้ว ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(ข) สำหรับการทดสอบด้วยเครื่องทดสอบตามข้อ ๗ (๒) ให้ทดสอบในระยะประมาณ ๒๐ ฟุต (ประมาณ ๗ เมตร) รวม ๓ ครั้ง หากปรากฏผลเฉลี่ยไม่เกินกว่า ๑ นิ้ว ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

๘.๓ การทดสอบสายตาบอดสี ให้ผู้เข้ารับการทดสอบดูสีเขียว สีแดง และสีเหลือง จากแผ่นภาพทดสอบการบอดสีของสายตาที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ทั้งนี้ โดยให้ผู้เข้ารับการทดสอบอยู่ห่างจากแผ่นภาพทดสอบในระดับสายตาในระยะไม่น้อยกว่า ๓ เมตร แล้วให้ผู้ควบคุมใช้ไม้ชี้สีแต่ละสีให้อ่านในแต่ละจุดแตกต่างกันรวมสีละ ๓ ครั้ง หากอ่านได้ถูกต้องให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายผู้ใดไม่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๕ ให้มีสิทธิสอบแก้ตัวตามวันและเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มิผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถประสงคจะเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนสอนขับรถเอกชนซึ่งกรมการขนส่งทางบกรับรอง ต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายก่อนตามข้อ ๕ จากสำนักทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาแล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๒

การศึกษาอบรม

ข้อ ๑๑ ใ้หน่วยงานในสังกัดกรมการขนส่งทางบกต่อไปนี้เป็นโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก และมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) กองสวัสดิภาพการขนส่ง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรมการขับรถตามหลักสูตรระยะยาว และการกำหนดหลักสูตรการศึกษาอบรมหลักสูตรระยะยาว หลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ

(๒) สำนักทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรมการขับรถตามหลักสูตรระยะยาว หลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ

(๓) สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรมการขับรถตามหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ

สำหรับการศึกษาอบรมการขับรถตามหลักสูตรระยะยาว หลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ ให้กองสวัสดิภาพการขนส่งเป็นผู้กำหนดหลักสูตรการศึกษาอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ระยะเวลาการศึกษาอบรม การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนออกกระเบียบและคำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของโรงเรียนการขนส่ง พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดทำและออกใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ผ่านการศึกษาและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระยะยาว เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานในการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามภูมิลำเนาของ ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยไม่ต้องเข้ารับการทดสอบใดๆ อีก

ข้อ ๑๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ ต้องผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรดังนี้

(๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ ชนิดที่ ๑ และชนิดที่ ๒ ต้องผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรระยะยาวจากโรงเรียนการขนส่ง กองสวัสดิภาพการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก หรือ

(๒) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ ชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ ชนิดที่ ๓ และชนิดที่ ๔ ต้องผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรระยะยาว หลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรพิเศษ แล้วแต่กรณี ณ สำนักทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่ง เขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือ

(๓) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ ชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ ชนิดที่ ๓ และชนิดที่ ๔ ต้องผ่านการศึกษาอบรม และจบหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรพิเศษ แล้วแต่กรณี ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

หลักสูตรระยะสั้นโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก
 สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ ชนิดที่ ๓ และชนิดที่ ๔
 ๑๒.๑ การศึกษาอบรมภาควิชาการ

ลำดับ ที่	วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	จำนวน		ใบอนุญาตเป็นผู้ ขับรถชนิดที่ ๑, ๒ ส่วนบุคคลและ ทุกประเภท	ใบอนุญาตเป็น ผู้ขับรถชนิดที่ ๓ ส่วนบุคคลและ ทุกประเภท	ใบอนุญาตเป็น ผู้ขับรถชนิดที่ ๔ ส่วนบุคคลและ ทุกประเภท
		ชั่วโมง	นาที			
๑.	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วย การจราจรทางบกและกฎหมายว่าด้วย รถยนต์	๐๒	๐๐	/	/	/
๒.	ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุและการป้องกัน อุบัติเหตุจากการจราจร	๐๒	๐๐	/	/	/
๓.	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง ทางบก กฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา	๐๒	๐๐	/	/	/
๔.	ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ผู้ขับรถและการ บำรุงรักษา	๐๑	๐๐	/	/	/
๕.	ความรู้เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์	๐๑	๐๐	/	/	/
๖.	ความรู้เกี่ยวกับส่งเสริมสุขภาพพลานามัย	๐๑	๐๐	/	/	/
๗.	ความรู้เกี่ยวกับการขับรถลากจูง	๐๑	๐๐	-	/	/
๘.	ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย	๐๒	๐๐	-	-	/
๙.	ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุและการป้องกัน อุบัติเหตุที่เกิดจากวัตถุอันตราย	๐๓	๐๐	-	-	/
๑๐.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการบรรเทาวัตถุ อันตราย	๐๑	๐๐	-	-	/
	รวม	๑๖	๐๐			

ทั้งนี้ โดยกำหนดชั่วโมงการศึกษาอบรมแตกต่างกันตามชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ดังนี้

(ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ และชนิดที่ ๒ ประเภทส่วนบุคคลและทุกประเภท ต้องเข้ารับการศึกษาอบรม รวม ๘ ชั่วโมง หรือ ๒ วัน

(ข) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๓ ประเภทส่วนบุคคลและทุกประเภทต้องเข้ารับการศึกษาอบรม รวม ๑๐ ชั่วโมง หรือ ๒ วัน

(ค) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๔ ประเภทส่วนบุคคลและทุกประเภทต้องเข้ารับการศึกษาอบรม รวม ๑๖ ชั่วโมง หรือ ๓ วัน

๑๒.๒ การทดสอบและวัดผลภาควิชาการ

๑๒.๒.๑ ในการทดสอบข้อเขียนให้ทำการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถด้วยข้อสอบซึ่งจัดทำขึ้นตามชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถที่ขอรับ

ข้อสอบตามวรรคหนึ่ง ให้กองสวัสดิภาพการขนส่งพิจารณาจัดทำรูปแบบและจำนวนชุดของข้อสอบ ตลอดจนกำหนดเวลาการทดสอบให้เหมาะสมกับสภาพกาลเวลาโดยข้อสอบนั้นให้ครอบคลุมเนื้อหาของวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรการศึกษาอบรมและให้หมุนเวียนใช้ข้อสอบแต่ละชุดตามความเหมาะสม

๑๒.๒.๒ ผู้เข้ารับการทดสอบต้องได้คะแนนรวมร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป จึงให้ถือว่าผ่านการทดสอบ ในกรณีไม่ผ่านการทดสอบให้ทดสอบแก้ตัวได้

๑๒.๒.๓ ในกรณีผู้เข้ารับการทดสอบอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านคำถามให้ฟังแล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบด้วยปากเปล่า โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบเขียนคำตอบตามคำถามของผู้เข้ารับการทดสอบลงในกระดาษคำตอบแทน สำหรับกรณีการตอบโดยใช้เครื่องหมายให้ผู้เข้ารับการทดสอบทำเครื่องหมายด้วยตนเอง และให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบบันทึกในกระดาษสอบว่า “สอบปากเปล่า” พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน

๑๒.๒.๔ เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบให้ประกาศผลการทดสอบภายใน ๓ วันทำการถัดไป

๑๒.๓ การทดสอบและวัดผลภาคปฏิบัติ (ทดสอบขับรถ)

๑๒.๓.๑ ผู้เข้ารับการทดสอบต้องทดสอบขับรถตามที่กำหนดไว้สำหรับใบอนุญาตที่ขอรับในแต่ละชนิด ดังนี้

(ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักกรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกินยี่สิบคน

(ข) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๒ ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักกรและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่ายี่สิบคน

(ค) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๓ ทดสอบขับรถด้วยรถลากจูงพร้อมรถพ่วง หรือรถกึ่งพ่วง

(ง) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๔ (รถบรรทุกวัตถุอันตราย) จะต้องเข้ารับการทดสอบการขับรถด้วยรถลากจูงพร้อมรถพ่วง หรือรถกึ่งพ่วง

ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ อาจใช้รถทดสอบขับเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๒ หรือชนิดที่ ๓ ก็ได้ หรือผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๒ อาจใช้รถทดสอบขับเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๓ ก็ได้เช่นเดียวกัน

๑๒.๓.๒ ในการทดสอบความสามารถการขับรถ ให้ทำการทดสอบขับไม่น้อยกว่า ๓ ท่า ในจำนวน ๗ ท่า โดยให้ใช้ท่าที่ ๓ เป็นท่าบังคับดังต่อไปนี้

- ท่าที่ ๑ การเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
- ท่าที่ ๒ การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง
- ท่าที่ ๓ การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย
- ท่าที่ ๔ การกลับรถ
- ท่าที่ ๕ การหยุดรถบนทางราบ
- ท่าที่ ๖ การหยุดรถและออกรถบนทางลาด
- ท่าที่ ๗ การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

๑๒.๓.๓ ท่าสำหรับทดสอบขับรถตามข้อ ๑๒.๓.๒ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

- ท่าที่ ๑ การเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

(๑) ตัวถังด้านซ้ายของรถต้องขนานขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน ๒๕ เซนติเมตร

(๒) กันชนหน้ารถต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถ และต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน ๒ เมตร

(๓) ต้องไม่ขับรถเป็นทางเท้าหรือขอบทาง

ทำที่ ๒ การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

(๑) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน ๒ แถว มีความยาวไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร หลักแต่ละหลักในแถวเดียวกันมีระยะห่าง ๔ เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความกว้างสุดของตัวรถบวกอีก ๕๐ เซนติเมตร

(๒) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

ทำที่ ๓ การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย

(๑) ให้ขับรถถอยหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้าย ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ไม่น้อยกว่า ๕ หลัก โดยมีระยะห่างระหว่างหลักที่ ๑ ถึงหลักที่ ๓ และหลักที่ ๗ ถึงหลักที่ ๕ เท่ากับความกว้างสุดของตัวรถบวกกับอีก ๑ เมตร ระยะห่างระหว่างหลักที่ ๑ ถึงหลักที่ ๕ และหลักที่ ๓ ถึงหลักที่ ๗ เท่ากับความยาวสุดของตัวรถบวกกับอีก ๔ เมตร สำหรับการทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ และชนิดที่ ๒ และบวกกับอีก ๖ เมตร สำหรับการทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๓

(๒) ตั้งแต่เริ่มขับรถถอยหลังเข้าจอดจนกระทั่งออกจากที่จอดต้องไม่เปลี่ยนเกียร์เกินกว่า ๗ ครั้ง

(๓) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

ทำที่ ๔ การกลับรถ

(๑) ให้กลับรถในช่องเดินรถซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน ๒ แถว มีความยาวไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน ๔ เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถบวกกับอีก ๖ เมตร

(๒) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(๓) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ

ทำที่ ๕ การหยุดรถบนทางราบ

(๑) ให้ขับรถในทางตรงด้วยความเร็วประมาณ ๒๐ - ๓๐ กม./ชม. แล้วหยุดรถตรงแนวเส้นที่กำหนด

(๒) กันชนหน้าต้องไม่ล้ำหรือต่ำกว่าแนวเส้นที่กำหนดเกินกว่า ๑ เมตร

ทำที่ ๖ การหยุดรถและออกรถบนทางลาด

(๑) ให้ขับรถบนเนินหรือสะพานโค้งแล้วหยุดรถบนเชิงลาดของเนิน หรือสะพานโค้งนั้นโดยให้กันชนหน้าอยู่ระหว่างกึ่งกลางเนิน หรือส่วนบนสุดของสะพานโค้ง แล้วออกรถข้ามเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย

(๒) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเสี่ยงคลัทช์หรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนถอยจากจุดที่หยุดเกินกว่า ๑ เมตร หรือเครื่องยนต์ดับเกินกว่า ๒ ครั้ง

ทำที่ ๗ การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

ให้ขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรที่กำหนดไว้ตามจุดต่างๆ บนเส้นทางการสอบขับรถไม่น้อยกว่า ๕ เครื่องหมาย พร้อมทั้งให้สัญญาณไฟหรือสัญญาณมือประกอบด้วย

๑๒.๓.๔ ผู้เข้ารับการทดสอบต้องปฏิบัติให้ครบถ้วน ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบข้อบรรทัดข้อตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๒.๓.๓ จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ

ในกรณีไม่ผ่านการทดสอบในท่าใด ให้ทดสอบแก้ตัวสำหรับ ท่านั้นได้

๑๒.๓.๕ เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบให้ประกาศผลการ ทดสอบภายใน ๓ วันทำการถัดไป

ข้อ ๑๓ ในกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ และ ชนิดที่ ๓ ที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ม. ๖) หรือชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. ๓ หรือ ม. ๓) หรือเทียบเท่าขึ้นไปให้ได้รับการยกเว้นการเข้า รับการศึกษาอบรมตามข้อ ๑๒ แต่ให้ผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรพิเศษ จากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก ณ สำนักทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ดังนี้

หลักสูตรพิเศษโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก
สำหรับผู้เข้ารับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ ชนิดที่ ๓

๑๓.๑ การศึกษาอบรม

ลำดับ ที่	วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	จำนวน		ผู้เข้ารับใบอนุญาตเป็นผู้ ขับรถชนิดที่ ๑, ๒ ประเภทส่วนบุคคลและ ทุกประเภท	ผู้เข้ารับใบอนุญาตเป็นผู้ ขับรถชนิดที่ ๓ ประเภท ส่วนบุคคลและทุก ประเภท
		ชั่วโมง	นาที		
๑.	ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุและการป้องกัน อุบัติเหตุจากการจราจร	๐๐	๓๐	/	/
๒.	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง ทางบก กฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา	๐๐	๓๐	/	/
๓.	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการจราจร ทางบก	๐๑	๐๐	-	/
๔.	ความรู้เกี่ยวกับการขับลากจูง	๐๐	๓๐	-	/
	รวม	๐๒	๓๐		

๑๓.๒ การทดสอบและวัดผล

ให้นำหลักเกณฑ์การทดสอบและวัดผลภาควิชาการ
และภาคการทดสอบขับรถตามหลักสูตรการศึกษาระยะสั้นของโรงเรียนการขนส่ง
กรมการขนส่งทางบก มาใช้บังคับแก่การดำเนินการทดสอบและวัดผลภาควิชาการ
และภาคทดสอบขับรถหลักสูตรพิเศษของโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก
โดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถอยู่แล้ว ประสงค์จะขอเปลี่ยนชนิดของใบอนุญาตให้สูงขึ้นจากเดิม จะต้องปฏิบัติดังนี้

ลำดับที่	จากใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่	เป็นใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่	ภาควิชาการที่ต้องเข้ารับการศึกษารอบรมและทดสอบ	ภาคทดสอบขับรถ
๑.	๑	๒	-	ทดสอบขับรถตามชนิดที่ ๒
๒.	๑	๓	ศึกษาและทดสอบวิชาการขับรถลากจูง	ทดสอบขับรถลากจูง
๓.	๑	๔	ศึกษาอบรมตามหลักสูตรผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๔ (เฉพาะวิชาในลำดับที่ ๗, ๘, ๙, ๑๐)	ทดสอบขับรถลากจูง
๔.	๒	๓	ศึกษาอบรมและทดสอบวิชาการขับรถลากจูง	ทดสอบขับรถลากจูง
๕.	๒	๔	ศึกษาอบรมตามหลักสูตรผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๔ (เฉพาะวิชาในลำดับที่ ๗, ๘, ๙, ๑๐)	ทดสอบขับรถลากจูง
๖.	๓	๔	ศึกษาอบรมตามหลักสูตรผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๔ (เฉพาะวิชาในลำดับที่ ๘, ๙, ๑๐)	

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานเป็นวิทยากรอบรมวิชาในหลักสูตรการศึกษา

อบรมตามที่เห็นสมควร เว้นแต่ จะพิจารณาว่าวิชาใดไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้เหมาะสมจะเป็นวิทยากร ก็ให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายในเขตจังหวัดนั้นมาเป็นวิทยากรอบรมได้ ทั้งนี้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินสมนาคุณวิทยากรตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการดำเนินการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

ข้อ ๑๖ การดำเนินการทดสอบสำหรับเขตท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานทะเบียนและภาษีรถให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานทะเบียนและภาษีรถ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ส่วนใบอนุญาตขับรถ สำนักงานทะเบียนและภาษีรถหรือเจ้าหน้าที่จากกองอื่นที่เห็นสมควรและผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นให้ความเห็นชอบแล้วจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นคณะกรรมการดำเนินการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถรวม ๓ คณะ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการควบคุมและดำเนินการทดสอบข้อเขียน

(๒) คณะกรรมการตรวจข้อสอบ

(๓) คณะกรรมการดำเนินการสอบขับรถ

ข้อ ๑๗ การดำเนินการทดสอบสำหรับเขตท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ขนส่งจังหวัดหรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานเป็นคณะกรรมการดำเนินการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถรวม ๒ คณะ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการควบคุมและดำเนินการทดสอบข้อเขียนและตรวจข้อสอบ

(๒) คณะกรรมการดำเนินการทดสอบขับรถ

หมวด ๒

ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ

ส่วนที่ ๑

การศึกษายอบรม

ข้อ ๑๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ ต้องผ่านการศึกษายอบรม และจบหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก ณ สำนักทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี ตามหลักสูตรการศึกษา ดังนี้

หลักสูตรการศึกษาอบรมของโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ

๑๘.๑ การศึกษายอบรมภาควิชาการ

ลำดับที่	วิชาที่ต้องศึกษายอบรม	จำนวน	
		ชั่วโมง	นาที
๑.	ความรู้ด้านปฏิบัติหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ	๐๑	๐๐
๒.	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก	๐๑	๐๐
๓.	ความรู้เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์สำหรับผู้ประจำรถ	๐๑	๐๐
๔.	ความรู้เกี่ยวกับส่งเสริมสุขภาพพลานามัย	๐๑	๐๐
	รวม	๐๔	๐๐

๑๘.๒ การทดสอบและวัดผลภาควิชาการ

ให้นำหลักเกณฑ์การทดสอบและวัดผลภาควิชาการ
ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถหลักสูตรการศึกษาระยะสั้นของโรงเรียนการขนส่ง
กรมการขนส่งทางบก มาใช้บังคับแก่การทดสอบและวัดผลภาควิชาการผู้ขอรับ
ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ
มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๖ (ม. ๖) หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น
(ม.ศ. ๓ หรือ ม. ๓) หรือเทียบเท่าขึ้นไปให้ยกเว้นไม่ต้องเข้ารับการศึกษอบรม
ตามข้อ ๑๘ แต่ให้ผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรพิเศษ จากโรงเรียนการขนส่ง
กรมการขนส่งทางบก ดังนี้

หลักสูตรพิเศษโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก

สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ

๑๕.๑ การศึกษาอบรมภาควิชาการ

ลำดับที่	วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	จำนวน	
		ชั่วโมง	นาที
๑.	ความรู้ภาคปฏิบัติหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ	๐๐	๓๐
๒.	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก	๐๐	๓๐
	รวม	๑	๐๐

๑๕.๒ การทดสอบและวัดผลภาควิชาการ

ให้นำหลักเกณฑ์การทดสอบและวัดผลภาควิชาการ
ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามหลักสูตรการศึกษาอบรมระยะสั้นของโรงเรียน
การขนส่ง กรมการขนส่งทางบก มาใช้บังคับแก่การทดสอบและวัดผลภาควิชาการ
ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ โดยอนุโลม

ข้อ ๒๐ สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ซึ่งเคยเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต
เป็นผู้เก็บค่าโดยสาร หรือผู้บริการ ให้ได้รับการยกเว้นโดยไม่ต้องเข้ารับการศึกษ
อบรมและทดสอบใดๆ ตามข้อ ๑๘

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการดำเนินการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

นายตรวจ ผู้บริการ

ข้อ ๒๑ ให้นำความในข้อ ๑๖ (๑) และ (๒) หรือข้อ ๑๗ แล้วแต่กรณี
มาใช้บังคับแก่การดำเนินการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้เก็บ
ค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ โดยอนุโลม

หมวด ๓

ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ

ข้อ ๒๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และ
ผู้บริการ จะต้องปฏิบัติตนในระหว่างที่เข้ารับการศึกษอบรม ดังนี้

- (๑) ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- (๒) ต้องเข้าและออกจากห้องเรียนตรงตามเวลา
- (๓) ไม่ส่งเสียงดังหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่นในขณะที่เรียน
- (๔) ไม่กระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนชำรุดเสียหาย และหากเกิดความเสียหายจะด้วยเหตุประการใดๆ ก็ตาม ให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

(๕) ต้องแสดงกิริยาอาการสุภาพเรียบร้อย ให้เกียรติและแสดงความเคารพ ไม่พูดจาเสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือรบกวน ต่อผู้สอน

(๖) ไม่สูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่ม หรือรับประทานอาหาร ในขณะที่เข้าเรียน

(๗) ไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมา หรือเสพยาเสพติดให้โทษ และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในขณะที่เรียน หรือมีอาการมึนเมาในขณะที่เรียน

ข้อ ๒๓ ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒๒ (๑), (๒), (๓), (๔), (๕) และ (๖) ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมหรือผู้สอนมีอำนาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากห้องเรียนได้ทันที แต่ในกรณีที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒๒ (๗) ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมหรือผู้สอนมีอำนาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากห้องเรียนและให้หมดสิทธิเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในรุ่นนั้นได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

พงศ์กร เลาหวิเชียร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก